

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-cară
12 bani, a treia-cară 10 bani.

La despărțire.

De două săptămâni țara noastră e în mare ferebere! În urma neînțelegerilor cu Serbia se ordonase la început mobilizarea unei părți a armatei din Monarhie. Iar Sâmbăta trecută, aflându-se că Rusia încă mobilizează, s'a ordonat mobilizarea întregii armate a monarhiei austro-ungare, lucru ce nu s'a mai întâmplat dela 1864.

Am ajuns astfel zile mari și grele! Feciorii noștri tineri și mai în etate — dar toți floarea neamului nostru — sunt chemați sub steag pentru apărarea țării. Și se duc cu toții, unul după altul, încât orașele noastre din Transilvania sunt azi ca un furnicar de Români. Din cele aproape patru milioane de Români, locuitori ai acestei patrii, suntem atât de mulți aleși pentru armată!

Prin aceasta se dovedește din nou, că poporul românesc e vânjos, sănătos, și mare la număr. Doar altcum n'am putea vedea orașele pline numai de Români dela sate, chemați sub steag.

Istoria e mărtora veacurilor despre vitejia acestor pui de lei, credincioși Monarhiei și Tronului. La Solferino, la Cănecreț (Königgrätz) și'n alte părți, ei și-au apărat până la ultima suflare patria, care adăpostește osâmintele strămoșilor noștri.

Oricât de mult am fost noi Românii dați la o parte în anii trecuți — acum, când s'a dat sunetul de alarmă, am pornit cu toții. Vrednicia aceasta o recunosc deja azi chiar și aceia, cari până ieri-alaltăieri atcum vorbeau despre noi.

Se fac și promisiuni asupra unei îmbunătățiri a sortii în viitor! De Dumnezeu să fie așa! Acum nu stăruim îndeosebi asupra acestora, fiindcă scrisul nostru trebuie să fie tare mărginit în aceste zile...

Dar ținem a scoate la iveală două lucruri: *Implinirea datorinței*, de care Românii au dat dovadă în aceste zile, pe deo parte, iar pe cealaltă parte *jăgădueli, semne de dragoste și alipire față de noi*, de când cu mobilizare.

Increștând acestea la răvaș, acum, când ne despărțim de Voi, dragi și iubiți cetători ai noștri, — pe lângă cea mai calduroasă strângere de mână, — Vă dorim tărie și izbândă în luptă, ca astfel să ajutați la întărirea patriei și a neamului românesc! Voi sunteți mândra generație, care ați crescut de 22 ani în jurul acestei foi. Gândul nostru e mereu la voi, după cum și al vostru a fost mereu la noi în aceste zile, când — în decursul petrecerii în Sibiu — ne-ați vizitat și v'ați luat rămas bun dela noi, nu cu sutele, ci cu miile!

Apel.

În urma războiului, ba chiar și în urma pregătirilor de războiu, la care Monarhia noastră a fost constrânsă, se ivesc multe griji și mare mizerie. Chiamarea cetățenilor, cari nu sunt trimiși pe câmpul de războiu, este, ca întru cât e cu putință, să aline mizeria. E necesar lucrul acesta în două direcțiuni: întâiu, pentru cei rămași în mizerie pe urma soldaților de pe câmpul de războiu, și apoi, eventual, pentru răniți, a căror îngrijire o vor lua asupra lor surorile dela „Crucea Roșie“ și surorile noastre de caritate, cari au să fie sprijinite în munca lor cea grea.

Subscrișii adresează tuturor cetățenilor, nu numai din orașul nostru, inimoasa rugare, să contribuie cu mijloace pentru scopurile acestea. Precum iubirea de patrie a celor de sub steaguri le dă curaj acestora și îi face să stea gata de a-și jertfi viața, tot așa aceeași iubire trebuie să arete cei rămași acasă capabili de jertfă și gata de jertfă.

Institutele de bani locale: Hermannstädter Allgemeine Sparkassa, Bodenkreditanstalt, Albina și Fiiala dela Banca comercială pestană ungară vor lua în primire contribuțiile pentru scopul amintit, cari apoi se vor cvita pe cale publică prin foile politice locale.

Dumnezeu să apere regele, armata și patria!

Sibiu, 30 Iulie 1914.

Principele Dr. C. E. Hohenlohe,
Preposit, paroh rom.-cat.

Stefan de Kedves,
consilier ministerial, dir. de finanțe.

Stefan Szentimrei,
directorul gimnaziului de stat.

Dr. Frideric Teutsch,
Episcop evang. A. B.

Dr. Carol Wolff,
director de bancă, membru al
casei magnatilor.

Dr. Daniel Czekelius,
protofisic orașenesc.

Ioan Meșianu,
Arhiepiscop și Mitropolit gr.-or.,
consilier intim.

Parteniu Cosma,
director de bancă.

Ioan A. de Preda,
advocat.

Moștenitorul de tron în Budapesta.

Moștenitorul nostru de tron, Carol Francisc Iosif împreună cu soția sa Arhiducesa Zita, Duminica trecută a fost oaspele Budapestei, unde a venit să aducă salutul Monarhului nostru soldaților, cari pornesc la războiu. Populația orașului Budapesta a făcut însuflețite manifestații de dragoste Altețelor Lor Imperiale și Regale.

La 30 mii de cetățeni s'au adunat în fața clubului partidului muncii (partidul muncii e acela, care conduce azi țara) și prin cântece și aclamațiuni puternice și-au arătat alipirea lor către casa domnitoare. La stăruințele mulțimii, ministrul-președinte, contele Stefan Tisa, a ieșit pe balcon și cu cuvinte pline de însuflețire a preamărit armata și patriotismul întregii populațiuni a Monarhiei.

Mulțimea cetățenilor cu facile și cu lampioane în mâni s'a îndreptat înspre palatul regal, unde au manifestat călduros pentru părechea moștenitoare.

La aclamațiile și stăruințele mulțimii, cari nu mai aveau sfârșit, părechea moștenitoare a apărut în balcon, fiind intim-

pinată de mulțime cu însuflețite aclamări și puternice ovațiuni de simpatie și alipire.

Din mijlocul mulțimii președintele clubului „Bethlen Gabor“, Dr. Walter a înaintat aproape de balconul cu părechea moștenitoare și printr'o frumoasă și patriotică vorbire salută, în numele cetățenilor pe înalții oaspeți. Arhiducele moștenitor răspunde la vorbirea lui Dr. Walter spunând, că se simte fericit pe pământul Ungariei, unde este primit așa de frumos și unde întreaga populațiune, fără deosebire de naționalitate și de religie își arată dragostea adâncă, ce o are pentru Tron și pentru patrie. Laudă apoi simțul de jertfă al poporului, care, în vremurile aceste de grea cumpănă, a sărit cu sutele de mii din toate unghiurile țării, pentru apărarea patriei de primejdie. La urmă încheie vorbirea sa mulțămind celor prezenți pentru frumoasele simțăminte, de cari sunt conduși și pentru dragostea ce le-au arătat-o

Știri și telegrame sosite Duminică în 2 August n.

Mobilizare generală în Rusia.

Berlin, 1 August. Ambasadorul (ministrul) Germaniei la Petersburg a înștiințat, că după știrile ce le are, Rusia a ordonat mobilizarea întregii armate și a marinei. În urma acestei împrejurări, Împăratul Wilhelm consideră Germania în pericol de războiu.

Mobilizare în Germania.

Berlin, 1 August. În urma unui pericol de războiu din partea Rusiei, Împăratul Wilhelm a ordonat mobilizarea armatei germane. Toate trenurile, posta și telegraful dinspre granița Rusiei au fost puse la dispoziția armatei.

Asupra acestor stări, foaia oficioasă „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlin publică următoarele: Țarul Rusiei s'a adresat Împăratului Wilhelm ca acesta să se întrepună pentru pace și Austro-Ungaria să nu poarte războiu contra Serbiei. La întrebarea Germaniei că: Rusia mobilizează? — i s'a răspuns: Aceasta nu se întâmplă de prezent. Într'aceea Germania a voit să mijlocească între combatanți. Când colo deodată s'a aflat, că Rusia își mobilizează întregă armata; prin ceace aduce Germania în pericol, fiindcă aceasta până acum nu luase nici o măsură războinică. De aceea a sosit momentul, că Germania trebuie să mobilizeze.

Bombardarea Belgradului.

Semlin, 1 August. În luptele, ce se dau pentru ocuparea Belgradului, sunt până acum cincisprezece morți din partea noastră, între cari și căpitanul Eberle dela Societatea de navigație pe Dunăre.

Bulgaria și Spania rămân neutrale.

Sofia, 1 August. Guvernul bulgar a înștiințat Marile Puteri, că în conflictul dintre Austro-Ungaria și Serbia, Bulgaria rămâne neutră (nu se amestecă).

Madrid, 1 August. Guvernul spaniol declară, că încă rămâne neutral.

Moratoriu pe timp de 14 zile.

Budapesta, 1 August. Printr'o ordinațiune ministerială s'a rînduit: Timp de 14 zile toate cambiile (vechselele) și alte plăți comerciale se amână. Sunt însă a se plăti și în acest timp: depuneri până la 200 cor. și chiria casei. (Dar la cei mobilizați sau în alt serviciu militar nici chiria nu se poate pretinde).

Japonia contra Rusiei.

Budapesta, 1 August. Din Tokio (capitala Japoniei) vine știrea, că guvernul de acolo a ținut o ședință în care a hotărît, ca Japonia să se folosească de neînțelegerile din Rusia și să înceapă din nou afacerea cu Mandjuria, pe care i-a luat-o Rusia în războiul ruso-japonez.

Belgia încă mobilizează.

Bruxela, 1 August. Guvernul Belgiei încă a ordonat mobilizarea.

Omorârea lui Jourés.

Paris, 1 August. Ieri seară o persoană necunoscută a dat mai multe pușcături asupra deputatului și conducătorului socialist Jourés, care rănit greu a căzut mort. Atentatul s'a întâmplat într'o cafenea. Atentatorul a fost deținut.

Mobilizare în Holanda.

Haga, 1 August. Regina Holandei încă a ordonat ieri mobilizarea armatei.

Țarul comandant suprem.

Petersburg, 1 August. Țarul Nicolae a preluat comanda supremă a armatei rusești.

Telegrame diferite.

Berlin, 2 August. Guvernul german a înștiințat în Petersburg, că Germania va mobiliza, dacă Rusia în decurs de 12 ore nu încetează cu pregătirile de războiu și dacă nu dă o declarație în acest înțeles. Tot azi Germania a întrebat guvernul francez asupra ținutei sale în cazul unui războiu germano-rus.

Berlin, 2 August. Pentru cazul, că se începe războiul, s'au luat măsuri, ca pe Marți să fie conchemat Reichstag-ul. Deschiderea nu se face în palatul Reichstag-ului, ci în palatul împărătesc.

BERLIN, 2 August. Împăratul Wilhelm a ordonat ieri-seară, la 6 ore, mobilizarea întregii armate germane.

Viena, 1 August. Banca austro-ungară (banca statului) a ridicat dobânda dela 5 la 6 procente. (Până în 24 Iulie n. a fost 4 procente. Red. „Foi“).

Berlin, 1 August. Guvernul german a publicat trei decrete subscrise de împăratul Wilhelm, prin cari se oprește exportul (trimiterea afară din țară) tuturor articlilor de mâncare, de transport, paie, animale, trăsuri și motoare (automobile etc.), apoi uleiuri brute, minerale și alte unsoare și uleiuri pregătite.

Petersburg, 2 August. O ordinațiune a Țarului rînduiește că Finlanda (o provincie locuită de un fel de seminție nemțească, pe care a încorporat-o Rusia nu demult) și apele Finlandei (cari vin spre Germania) se află în stare de războiu.

Stockholm, 2 August. Svedia a hotărît ca în războiul dintre Austro-Ungaria și Serbia să păstreze absolută neutralitate (nepărtinire, să nu se amestece).

Cristiania, 2 August. Aici se iau măsuri pentru a păzi neutralitatea Norvegiei.

Bern, 2 August. Guvernul Șvitei a ordonat mobilizarea armatei.

Londra, 2 August. Banca de stat a Angliei a ridicat dobânda dela 4 la 10 procente.

Ce stări sunt în Franța?

Paris, 1 August. În urma stărilor încredite, cu privire la politica externă, băncile vor da deponenților în două săptămâni cel mult 50 de franci.

Știri și telegrame sosite Luni în 3 August n.

Mobilizare în Franța.

Budapesta, 2. August. După o știre sosită ieri din Paris, s'a ordonat mobilizarea tuturor trupelor din Franța.

Inceperea războiului între Germania și Rusia.

Berlin, 2 August. Terminul de 12 ciasuri pus de Germania Rusiei, s'a împlinit în dimineața zilei de 1 August. Răspunsul Rusiei n'a sosit însă, deși s'a constatat, că linia telegrafică în Rusia funcționează. Dar într'aceea a sosit azi-dimineață la 4 ore la comanda statului major următoarea știre. „Pe noapte patrulele rusești dela granița germană-rusă au atacat pe cele nemțești. Atacul a fost respins. Pe partea germană au căzut 2 inși răniți ușor, dar pierderile Rușilor nu sunt cunoscute“. — În urma acestei împrejurări Rusia a atacat teritoriul german, prin ceace a declarat războiul.

Germania a declarat războiul Rusiei.

Berlin, 2 August. Ambasadorul Germaniei în Petersburg, groful Pourteles, a prezentat guvernului rusesc declarația de războiu.

Scumpire banilor la băncile de stat din Europa.

Telegrame date Sâmbătă anunță următoarele:

Berlin, 1 August. Banca Germaniei a ridicat dobânda după bani la 6 procente.

Zürich, 1 August. Banca Elveției a ridicat la 5½ procente.

Bruxela, 1 August. Banca Belgiei la 6 procente.

Copenhaga, 1 August. Banca Danemarcei a ridicat dobânda la 6 procente.

Amsterdam, 1 August. Banca Holandei dela 4½ la 6 procente.

Viena, 2 August Banca austro-ungară a urcat din nou dobânda la 8 procente.

Viena, 6 August, Banca austro-ungară vestește, că va pune în circulațiune bancnote (bani de hârtie) de 2 coroane.

Ciocniri la granița rusească.

Königsberg, 3 August. În Eidkuhnen a pătruns o patrolă rusească călare, iar în comuna Bildenwaitchen au atacat posta. Rușii pătrund peste graniță în multe părți ale Germaniei.

Danzig, 3 August. Rușii au pușcat asupra lucrătorilor dela tren lângă Ilovo. Lucrătorii s'au retras înapoi.

Ministrul Rusiei la Berlin pleacă acasă.

Berlin, 3. August. Autoritățile germane i-au dat ministrului rusesc din Berlin pașapoartele tuturor persoanelor dela ambasada rusă (ambasada se numește oficiul, unde locuiește ministrul unei Mari Puteri și cu funcționarii lui. Predarea pașapoartelor însemnează ruperea legăturilor între țări).

Aviatori francezi au aruncat bombe lângă Nürnberg

Berlin, 3 August. Aviatori (sburători cu balonul) francezi au aruncat bombe în jurul orașului Nürnberg (în Germania). Asta bate tare la ochi, fiindcă între Germania și Franța nu s'a declarat încă războiul.

Când a mobilizat Rusia?

Berlin, 3 August. Aici s'a constatat sigur, că Rusia de mai mult timp s'a ocupat cu gândul de atac. Rusia a mobilizat deja la 29 Iulie.

De pe câmpul de războiu.

Niș (oraș sârbesc), 3 August. De pe câmpul de războiu al Serbiei n'au sosit știri mai însemnate.

Știri și telegrame sosite Marți și Mercuri, în 4 și 5 August n.

Atacul Francezilor înainte de a declară războiul.

Berlin, 4 August. Francezii în companii întregi au trecut granița și au ocupat Gottestal, Metzeral, Markkirch și Schluffpas. Aviatori (sburători cu aeroplanul) francezi au sburat peste Belgia, Holanda și Germania, prin ceea ce au rupt neutralitatea.

Ministrul Germaniei la Paris pleacă acasă.

Berlin, 4 August. Ministrul (ambasadorul) Germaniei la Paris a fost înștiințat din partea guvernului german, ca să-și ceară pașapoartele și să se gate de plecare.

Nemții au ocupat un orașel rusesc.

Berlin, 4 August. O companie de infanterie cu mașini de pușcat și un regiment de ulani au ocupat ieri-dimineață orașelul rusesc Kalisch. De asemenea au ocupat și Bendzin.

Socialiștii nemți pentru războiu.

Berlin, 4 August. Partidul socialist din Germania a hotărât să voteze creditele (banii ce se cer) pentru armată.

De pe câmpul de războiu în Serbia.

Budapesta, 4 August. De pe sâmpul de războiu nu sunt știri nouă.

Intre Germania și Franța încă să începe războiul.

Berlin, 4 August. E fapt împlinit, că trupe franceze au trecut granița fără a fi declarat mai nainte războiu Germaniei. Tot Francezii au ocupat mai multe localități aproape de graniță, deși ei declarase de curând, că cel puțin 10 kilometri de graniță nu se vor apropia. Aceste împrejurări aduc cu sine starea de războiu între Germania și Franța, fără a se fi întâmplat înainte de asta declararea războiului. Împăratul Wilhelm al Germaniei a dat ordin grabnic și a luat toate măsurile de apărare.

Pregătiri de războiu în Italia.

Roma, 4 August. Reserviștii de pe mai mulți ani dela armata pe uscat și pe mare sunt conchemați pentru ziua de 8 August n.; de asemenea subofițerii de pe șapte ani.

Italia ține la alianța cu Germania.

Roma, 4 August. Ambasadorul german în Roma a încunostiințat de ministrul de externe al Italiei, că războiul între Germania și Rusia s'a început. Ministrul Italiei a declarat, că Italia își va împlini datorința în caz de lipsă, conform contractului dintre puterile din Tripla-Alianță. (Acest contract e de așa, că deocamdată Italia poate să rămână neutrală, iar când Germania va fi atacată de Franța, atunci trebuie să sară în ajutorul Germaniei. Redacția „Foi”).

Nemții au atacat un port rusesc.

Berlin, 4 August. Vaporul nemțesc „Augsburg” a atacat portul rusesc Libau, care e foarte aproape de Germania. Portul de războiu din Libau e în flacări.

Turcia încă mobilizează.

Constantinopol, 3 August. Guvernul anunță în mod oficial, că dorind a păstra neutralitatea, a ordonat mobilizarea unei părți a armatei.

Flota Angliei stă gata.

Londra, 3 August. Intreagă flota Angliei stă gata de plecare. Sunt cu totul la 500 vapoară de războiu. Arsenalul din Portsmouth, unde sunt munițiunile pentru flotă, e strict păzit de trupe. Ziariștii englezi au luat față de guvern obligământul de a nu publica decât acele știri asupra miliției, cari vor fi comunicate presei (gazelor) din partea ministrului de războiu și de marină.

Anglia se dă pe partea Franței.

Berlin, 5 August. Germania trimite trupe prin Belgia spre granița Franței. Urmarea acestei împrejurări va fi, că Anglia consideră de atacat dreptul popoarelor și se va da de partea Franței.

Pornirea Germaniei.

Berlin, 5 August Ieri (Marți) a fost deschis Reichstag-ul (dieta întregii împărății germane) prin o vorbire a împăratului Wilhelm, după care a luat cuvântul cancelarul (ministrul-președinte) Bethmann-Hollweg El a dat lămuriri asupra pornirii Germaniei. — Franța stă gata a pătrunde prin Belgia spre Germania (Belgia se află între Germania și Franța). De aceea Germania a voit numai să se apere, când s'a hotărât a trimite trupe prin Belgia spre Franța. După lămuririle date de cancelarul Bethmann Reichstag-ul a luat la cunoștință și aprobat ținuta Germaniei, votând totodată și creditele (cheltuelile) cerute pentru armată.

Cancelarul Bethmann-Hollweg a mai declarat în Reichstag: Trupele germane au cuprins Luxemburgul și vor pătrunde în Belgia. Asta e contra dreptului internațional al popoarelor, dar acest rău o să-l facem noi iarăș bine. Dacă Anglia stă neutră, atunci flota noastră nu va ataca partea de nord a Franței, nu vom atinge neatârarea Belgiei și nu vom porni contra vapoarelor comerciale ale Franței.

Ce face Anglia?

London, 5 August. Ministrul englez de externe Grey a declarat în dietă, că pacea Europei nu mai poate fi susținută. În urma atacului Germaniei asupra neutralității Belgiei, Anglia încă nu mai poate sta deoparte. Toată flota și armata engleză au fost mobilizate.

Ținuta Italiei.

Viena, 5 August. Italia stă mereu în rezervă (deoparte, fără a se amesteca cu unii sau alții).

Ruperea legăturilor cu Rusia.

Viena, 5 August. În tot momentul se poate întâmpla ruperea legăturilor politice între monarhia noastră și Rusia.

Muntenegro încă se pregătește.

Viena, 5 August. Muntenegrii au așezat pe muntele Lovcen și pe munții de lângă Zara 33 de tunuri sistem rusesc. Muntenegro vrea să organizeze bande cu bombe, cari să pătrundă pe teritor austriac.

Neutralitatea Danemarcei.

Kopenhaga, 5 August. Guvernul danez a hotărât absolută neutralitate.

Bulgaria mobilizează.

Sofia, 5 August. Bulgaria mobilizează 100 de mii soldați.

Anglia a declarat războiu Germaniei.

Biroul ungar de corespondență a trimis următorul comunicat oficios censurat:

Berlin, 5 August. În curând după vorbirea de ieri a cancelarului german, care a recunoscut vătămarea neutralității Belgiei și a dat asigurarea, că va îndreptă această vătămăre, — s'a prezentat ambasadorul Angliei în palatul Reichstag-ului, unde a întrebat pe secretarul de stat (ministrul) Iagow: Poate da Germania în curând un răspuns, că nu se va ataca neutralitatea Belgiei? Secretarul de stat a răspuns îndată, că aceasta e cu neputință. În același timp a mai înșirat odată motivele, cari silesc pe Germania, ca să atace neutralitatea Belgiei, prin ceea ce voește să încunjure trecerea armatei franceze prin Belgia spre Germania.

Astfel fiind, după 7 ore ambasadorul Angliei a prezentat Germaniei declarația de războiu.

Lupta artileriei la Belgrad.

Budapesta, 6 August. Despre luptele artileriei au sosit aci în 5 August, la orele 9 seara, următoarele știri oficioase:

În 4 August la 9 ore, monitorul „Körös” a plecat dela locul de stațiune pentru a inspecționa, când deodată tunurile sârbești au început a da foc, și după cum s'a constatat mai târziu cu baterii moderne.

Unele gloanțe au și nimerit monitorul, spre fericire fără ca cineva din cei aflători pe vapor să fi suferit vr'o pagubă sau să fi micșorat puterea de luptă a vaporului.

Intr'aceia a început lupta și artileria de pe uscat; succesul impunător al artileriei noastre a silit iute artileria dușmană să încete. Monitoarele s'au întors după aceea la locul lor de stațiune obicinuit.

După amezi la orele 4 au eșit 5 vapoare de războiu și monitorul „Körös” pentru a împedea încercările de reparare cauzate la întăriturile și acoperirile sârbești. Focul tunurilor noastre de pe vapor, la care numai slab s'a răspuns, a cauzat din nou mari devastări în fortărețe și mai ales în orașul de sus. Cu această ocaziune focul a fost îndreptat și contra infanteriei dușmană, care a aflat scăpare în edificiile de pe mal. Monitoarele noastre s'au întors la orele 6 seara înapoi, fără perderi și fără stricăciuni.

În decursul nopții s'au putut auzi iar explodări. Din acestea și din focul ce să înălța din timp în timp să poate deduce că prin focul artileriei noastre rezervele mari de munițiune din cetate au fost explodate.

Mai departe se raportează, că au fost prinși 8 spioni dușmani în vile de lângă Semlin, cari prin semne de lumină voiau să descopere dușmanului poziția tunurilor noastre. Toți 8 spionii au fost prinși și duși înaintea tribunalului militar.

Pe linia de războiu de pe Sava și Drina nu s'a întâmplat nimica nou.

Cătră femeile române.

Femei române!

Imprejurări triste au făcut monarh'a habsburgică să ia armele și să iasă pe câmpul de onoare,

Am apucat vremuri de răstriește și de grea răspundere.

Soții, fii și frații noștri sunt chemați sub steaguri spre a-și vărsa sângele lor pentru cinstea și apărarea patriei, iar voinicii noștri au ieșit în rânduri și s-au prezentat cu toții în vechea și strămoșească alipire pentru tronul habsburgic.

Groază milă și sfâșietoare durere sbuciumă inimile noastre duiioase, în aceste zile de grea cumpănă. O rană adâncă ne sapă în suflet, grija pentru iubiții depărtați.

Femei române! Acum însă este rândul nostru să ne arătăm vrednice de acești bravi ostași. Cu putere isvorată din judecata noastră să învingem gemetele și slăbiciunea, cu toatele să ne ridicăm deodată și să sărim de ajutor.

Să fim conștii că și noi ca mame, soții, surori sau fice putem aduce nemăsurate servicii. Dela noi trebuie să pornească îmbărbătarea și curajul pentru toți cei ce pleacă să-și împlinescă sfânta datorință.

Cu frunțile ridicate să cugetăm cum am putea alina mizeria și nenorocirea ce bântue poporul în aceste clipe fatală. Dela inimile noastre milostive și darnice atârnă ușurarea durerilor și dela energia și curajul nostru atârnă îmbunătățirea stărilor economice.

Uniunea femeilor române din Ungaria va trebui să se consacre în aceste vremuri de războire unei acțiuni comune (porniri împreună) de ajutoare.

Este datorința femeilor ca astăzi să aducă jertfele lor materiale și morale pentru alinarea suferințelor.

Apelez dar la toate Reuniunile de femei române, precum și la toate centrele românești în care se găsesc femei cu inimă nobilă, să se organizeze pentru a fi de ajutor celor năcăjiți atât pe cale materială cât și morală.

Acțiunea noastră trebuie să pornească dela fiețecare Reuniune și din fiește care centru și unghi românesc, în care o femeie fruntașă va porni înainte.

În prima linie fiește care Reuniune sau centru va depune ca bază o sumă de ajutorare, la care va sporî obolul tuturor ce se vor înșiră să contribuieșcă pornind astfel colectarea pentru sfântul scop. Și cele mai mici ajutoare să primesc și vor fi de mare folos. Darurile peste 2 cor. să se publice.

Numai cu mijloacele materiale vom putea îngrijii și alina durerea, vom înlesni însănătoșirea celor porniți în focul gloanțelor și vom putea scuti și ajutama pe nefericiții copii și nepuțințioși bătrâni rămași acasă fără sprijin.

Iar concentrându-ne energia noastră vom putea face cele mai însemnate servicii pe cale morală. Prin voință femeia este în stare să săvârșească minuni. Astfel cu mic cu mare să înlocuim munca, aceluia ce ne fuse slăp. Eșiți afacă la câmp și continuați lucrul la meserii, în comerț și intelectual pretutindeni în toate direcțiunile femeia este capabilă să înlocuiască și să facă servicii în locul bărbatului dovedind rolul adevăratului feminism.

Fiecare Reuniune va lucra independentă în centrul său, punându-se în înțelegere cu forurile civile, și luând îndrumările Societății Crucii roșii.

Nu vă descurajați femei române! Svântăți-vă lacrimile de pe obraji supți de grije, — întăriți-vă inimile și înainte de toate cu tăria credinței noastre strămoșești, cu nădejdea în cel

Atotputernic să pornim la Casa Domnului, cerând ajutorul său pentru biruința și pentru întoarcerea bună a oștirilor noastre.

Și pe urmă vorba noastră să fie: *La muncă*, — la munca grea și serioasă cu care vom pregăti paturile de durere.

Braș v în 22 Iulie 1914!

Maria B. Baulescu,
Președinta „Uniunii femeilor române din Ungaria“.

Înainte de mobilizarea Germaniei.

Cum s'au petrecut lucrurile înainte de mobilizarea Germaniei.

Foaia guvernului german din Berlin „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ publică următorul însemnat comunicat, în care se arată istoricul schimbului de telegrame între împăratul Wilhelm și Țarul, care schimb a avut de urmare mobilizarea generală a armatei germane:

Dacă Rusia s'a însărcinat cu rolul de ocrotitoare a Serbiei, în opintirile acestui din urmă stat pentru a nimici Austro-Ungaria, un interes de viață pentru Germania este în joc: existența neatacată a monarhiei aliate, de care Germania are trebuință pentru a susține, contra dușmanului său dela răsărit (a Rusiei), starea sa de Mare Putere.

Articolul urmează apoi: Germania, cu cel mai mare devotament a luat parte la toate eforturile, tinzând la susținerea păcii Europene și mai ales la silințele Angliei, întru cât aveau în vedere mijlocirea între Viena și Petersburg.

Articolul mai adaugă: Încă dela 26 Iulie n. știri vrednice de încredere ne sosiseră, anunțând înarmările Rusiei, și cari au îndreptățit declarațiunea germană din acea zi, zicând: că măsurile pregătitoare militare ale Rusiei, ne-ar sili să luăm contra-măsuri, cari ar avea de urmare mobilizarea armatei: și mobilizarea este războiu.

Atunci ministrul de războiu al Rusiei declară atașatului nostru militar la Petersburg, că nici un ordin de mobilizare nu fusese dat, că nici un cal nu fusese rechiziționat (asentat), că nici un rezervist nu fusese chemat.

Șeful statului-major rusesc confirmă, la 29 aceste declarațiuni, măcar că știri vrednice de încredere nu lăsaseră nici o îndoială, asupra faptului că, la granița germană pregătirile militare ale Rusiei erau în curs.

Împăratul a primit la 29 Iulie o telegramă a Țarului rugându-l cu stăruință să dea ajutorul său în acest moment atât de grav. Țarul roagă pe împărat să facă tot ce-i stă în putință pentru a putea împedeca pe ahatul său să meargă prea departe, pentru a se putea împedeca nenorocirea unui războiu european.

Împăratul a răspuns în aceeași seară printr'o lungă telegramă, zicând că primește cu plăcere sarcina de mijlocitor conform apelului la prietenia și sprijinul făcut. Prin urmare s'a întreprins imediat o acțiune diplomatică la Viena.

În vreme ce această acțiune (pornire) era în curs, a sosit știrea oficială, că Rusia mobilizează contra Austro-Ungariei. Atunci împăratul a atras atenția Țarului, printr'o altă telegramă, că prin mobilizarea rusă contra Austro-Ungariei rolul de mijlocitor, primit în urma rugămintei Țarului,

e compromis (fără rost), dacă nu chiar cu neputință. Cu toate acestea acțiunea întreprinsă la Viena a fost continuată. În același timp propunerile engleze în același sens au fost călduros sprijinite de guvernul german. O hotărâre asupra acestor propunerii de mijlocire trebuia luată astăzi. Înainte de luarea hotărârei guvernul german a primit știrea oficială zicând, că s'a dat ordinul de mobilizare pentru întreagă armata și flota rusească. Atunci împăratul a adresat Țarului o ultimă telegramă, arătând că e silit să ia măsuri. A fost cu silințele sale pentru susținerea păcii generale până la ultima margine cu putință și deci nu dânsul va duce răspunderea pentru nenorocirea care amenință lumea.

La sfârșit telegrama împăratului Wilhelm spunea: Pacea europeană ar mai putea fi susținută, dacă Rusia ar încetă să amenințe Germania și Austro-Ungaria; dar pe când guvernul german, în urma cererii Rusiei își luase rolul de mijlocitor, Rusia mobiliza toate forțele sale militare, amenințând astfel siguranța Germaniei care, până la acel tias, nu luase încă nici o măsură extraordinară militară. Momentul a sosit deci de a se apela la armata germană și acest moment n'a fost provocat de Germania, ci s'a făcut împotriva voinței ei, dovedită prin fapte.

Armata statelor europene.

În cazul unei conflagrațiuni europene vor fi înarmați 20 milioane de oameni.

În momentele extrem de critice prin care trece Europa în urma războiului izbucnit, punem în fața cetitorilor noștri următoarea statistică a forțelor armate în cazul unui războiu european:

Serbia dispune de o armată de prima linie de 100.000 de oameni. În timp de războiu însă mobilizarea poate să-i dea o armată de 350.000 de oameni.

Rusia care în timp de pace are sub arme 1,300.000 de oameni, poate mobiliza și pune în mișcare 4,000.000 de soldați, ba chiar, în caz de lipsă, efectivul general mobilizabil se poate urca la 5,400.000.

Franța, are pe picior de pace un efectiv de 560.000 de oameni. În caz de războiu însă ea ar putea realiza cifra de 3,500.000.

Anglia dispune de o armată regulată de rezerve și de o armată teritorială al căreia efectiv general se ridică la aproape 600.000 de oameni. Din aceștia, corpul expediționar, care va intra imediat în luptă, numără 160.000 de soldați.

În fața acestei grupări de forțe iată cum se prezintă armatele Triplei-Alianțe:

Austro-Ungaria, a căreia armată de războiu este socotită la 2,000.000 de soldați, se poate bizui, după datele cele mai noi, cam pe 3,000.000 de oameni.

Germania, care are sub drapel 625.000 de soldați, va pune în cumpănă o forță de 4,700.000 de oameni.

Italia, care în timp de pace are un efectiv de 300.000, poate conta, în caz de războiu, pe un efectiv de 1,130.000 de oameni.

În cazul unui războiu european grupările de forțe de mai sus s'ar prezintă astfel:

Tripla-Alianță, aproape 9 milioane de oameni.

Tripla-Înțelegere, împreună cu Serbia, 10 milioane.

Cifrele sunt cele maxime (cele mai mari), dar de sigur că un asemenea războiu va cere desfășurarea forțelor maxime ale statelor respective.

Războiul însă se va purta și pe apă, unde forțele respective stau în următorul raport:

Tripla-Întelegere: Franța cu 382 de vase, Anglia cu 484, Rusia cu 173.

Tripla-Alianță: Germania 296, Italia 161, Austria 105.

În socoteala de mai sus am ținut seama numai de cele două mari grupări politice din Europa și de Serbia. Conflagrația însă va atrage în vârtejul ei și alte state.

În primul rând **România** va mobiliza cel puțin 500.000 de oameni.

Grecia 250.000.

Bulgaria aproape 400.000.

Belgia 200.000.

Svedia, despre care se spune că se va da de partea Triplei-Alianțe, 400.000.

Așa dar conflagrația generală va pune față în față 20 de milioane de oameni înarmați...

O vorbire a împăratului Germaniei.

Sâmbătă, în 1 August, după decretarea mobilizării generale a armatei germane, o mulțime imensă a manifestat în fața palatului imperial din Berlin. La ora 6 seara au apărut Împăratul și împărăteasa împreună cu principele Albert la fereastră, arătându-se publicului. Cu acest prilej Împăratul a rostit mulțimei următorul discurs:

„Azi e un ceas mare pentru Germania. Invidioșii de pretutindeni ne silesc la o apărare dreaptă. Ni se pune sabia în mână. Am speranță că, în cazul când silințele mele din ultima oră nu vor putea aduce pe dușmanii mei la rezon și să susținem pacea, cu ajutorul lui Dumnezeu vom mânui sabia așa fel, încât o vom putea pune în teacă cu onoare. Acest războiu ar cere jertfe grozave de sânge poporului german, dar vom arăta dușmanilor noștri ce însemnează să atace Germania. Și acum, mergeți și vă rugați, duceți-că în biserică, ingenunchiați în fața lui Dumnezeu și rugați-l să vie în ajutorul bravei noastre armate.

„Vă mulțumesc din adâncul inimei. Față de războiul ce va urma nu mai există în poporul meu partide: nu mai sunt decât germani. Eu le dau ertare și acelor partide politice, cari în cursul luptelor de idei, au păcătuit împotriva mea. Acum e vorba ca toți să fie uniți ca frații și atunci Dumnezeu va duce la izbândă spada germană“.

Cuvântarea împăratului a fost primită cu urale și cântece patriotice.

„Viitorul“

foaia guvernului din România, despre războiul european.

În numărul dela 23 Iulie v. se scrie următoarele: În mijlocul frământării europene, care a devenit o grozavă realitate (se petrece de prezent), atenția popoarelor merge în primul rând spre Germania. Imperiul german luptă deodată pe două fronturi și pe amândouă fronturile va întâmpina forțe uriașe.

Pe frontul francez a și făcut o spărtură, intrând, prin Luxemburg, în Franța. Aci va întâlni însă îndărătnica împotrivire a armatei franceze și a unei populațiuni, pe care atacul Germaniei a îndărătnicit-o și mai mult.

Lupta franco-germană va fi crâncenă, nimeni neputându-și închipui că Franța,

care scoate armate din pământ, când nu mai are armată, va face un paș îndărăt fără să pună în mișcare tot grosul ei militar mînuit de soldați, cari nu vor să cunoască înfrângerea. Luptele franco-germane vor fi o grozăvenie; cele mai perfecționate instrumente de distrugere vor funcționa de o parte și de alta și până ce luptele vor hotărî într'un fel, vor curge valuri de sânge.

Între Franța și Germania va avea loc și o ciocnire pe apă. Escadra franceză a Atlanticului (flota franceză de pe Oceanul atlantic) și cea a Mării Nordului se vor porni să dea asalt coastei germane. Flota germană, amenințată din spre Marea Baltică de flota rusă, va eși în largul mării și o luptă de nimicire va începe, luptă la care admiralul comandant al flotei engleze va putea privi cu ochianul, numărând loviturile. Și de câte ori un vas francez, german sau rus se va scufunda în valuri, admiralul englez cu cerusa în mână, va însemna un vapor de războiu mai mult pentru superioritatea (întăietatea) flotei engleze.

Dacă se va întâmpla, că Italia va păstra neutralitatea, atunci grija Germaniei pe frontul francez va fi mare; prin faptul că Germania nu poate ataca Franța decât cu jumătate din armata ei, cealaltă jumătate luptând pe frontul rus.

Pe acest front Germania urmărește să dea o luptă la granița Lituaniei pentru ca în caz de izbândă să poată ajunge repede la Petersburg. Dacă planul îi reușește, atunci capitala Rusiei va fi mutată la Moscova.

În orice caz pornirea Germaniei e îndrăzneată, mai ales că a provocat-o.

În ce privește Austria, ea își va trimite grosul trupelor la granița Galiției și a Poloniei rusești, unde va avea loc o întâlnire cu trupele Țarului.

Nu se prea înțelege de ce armata austro-ungară n'a întrepris încă nimic hotărît în Serbia, știut fiind că o învingere asupra serbilor ar degaja o parte din forțele militare austriace.

Frământarea europeană abia se arată, dar marginile ei sunt trase cu foc și sânge. Invălmășeala nu va întârzia să se producă.

Privim deci la cea mai grozavă ciocnire de forțe ce s'a văzut vre-o dată. Nici războaiele Persilor contra Grecilor nici luptele dintre Roma și Cartagina n'au avut întinderile spăimântătoare ale luptelor ce se vor da astăzi între popoarele Europei.

Mâna Rusiei.

Hartwig dat de gol. Ziarul german „Grazer Tagespost“ din Graz (Austria) e informat, că Hartwig, fostul ministru diplomatic al Rusiei la Belgrad, a avut cunoștință înainte de atentatul plănuțit contra arhiducelui Francisc Ferdinand. El a fost dat de gol de ministrul monarhiei noastre baronul Giesl. Hartwig n'a luat parte la serviciul dumnezeesc ce s'a ținut în amintirea reposatului moștenitor și ducându-se la baronul Giesl, a încercat să desmintă știrea, declarându-o de falsă. Baronul Giesl a lăsat să-și termine Hartwig apărarea, apoi îi zise:

— Dacă Excelența Voastră crede că cu cuvintele aceste mă poate amăgi, se înșeală.

Apoi scoase din buzunar o scrisoare, scrisă de Hartwig, din care se vede, că

Hartwig a știut fără îndoială de atentatul plănuțit.

Când a zărit Hartwig scrisoarea, a căzut îndată lovit de apoplexie (gută).

Vorbirea

împăratului Wilhelm în Reichstag-ul german.

Împăratul Wilhelm a deschis Marți (4 Iulie n.), la ora 1 după amiază, ședința Reichstagului cu următoarea vorbire:

În cazul cel mai grav am strâns pe reprezentanții și pe aleșii poporului german împrejurul meu. Vreme de aproape o jumătate de veac am putut stăruți pe calea păcii. Cu o dorință nestrămutată guvernul meu a urmărit chiar și în împrejurări provocatoare, desvoltarea tuturor forțelor morale și intelectuale și economice, ca scop suprem. Lumea a fost martoră cu ce ardoare neobosită ne-am aflat în primul rând în tumulturi și în turburările între Marile Puteri. Primejdiile mari provocate de războaiele balcanice pareau că au trecut. Deodată o prăpastie s'a deschis prinuciderea amicului meu, arhiducele Francisc Ferdinand. Augustul meu aliat, Împăratul Francisc Iosif, a fost silit să ia armele spre a apăra siguranța imperiului său contra unor agitațiuni primejdioase, cari veniau dintr'un stat vecin. Guvernul rus s'a împotrivit Monarhiei aliate la urmărirea intereselor ei drepte.

Nu numai datoria noastră de aliată ne chiamă alături de Austria; o sarcină mai grea ne încuibă în același timp, de a apăra propria noastră stare cum și vechea legătură de cultură a ambelor imperii, în contra asaltului forțelor dușmane.

Cu inima turburată, a trebuit să mobilizez armata mea în contra unui vecin, cu care ea a luptat alături pe atâtea câmpii de bătae. Cu o durere sinceră am văzut sfărâmându-se o amiciție cu credință lăsându-se amăgit de un naționalism nesăpăstrată de cătră Germania. Guvernul rus, turat, a luat în apărare cauza statului care a adus nenorocirea acestui războiu prin plănuirea unui atentat criminal. Faptul că și Franța stă alături de dușmanii noștri, nu ne-a putut surprinde. Silințele noastre de a ajunge la stări mai amicale cu guvernul francez s'au izbit foarte adeseori de niște vechi speranțe și de o veche ură la Francezi.

Nu o dorință de cucerire ne împinge; suntem călăuziți de voința tare de a ne păstra locul, pe care ne-a așezat D-zeu, să-l păstrăm pentru noi și pentru toate generațiunile viitoare. Din documentele ce vi se prezintă veți recunoaște cum guvernul meu și mai ales cancelarul meu s'au silit până în ultimul moment de a feri primejdia. Apărarea dreaptă ne este impusă (suntem dator s'o facem); cu conștiința și cu mâna curată luăm sabia.

Apelez la popoarele imperiului german să apere cu toate puterile și în conlucrare frățescă cu aliații noștri ceea ce noi am creiat (făcut) printr'o muncă liniștită. După pilda părinților noștri tari și credincioși, serioși și cavaleri' umili în fața lui D-zeu și mândri în fața vrășmașilor, ne adresăm a tot-puterniciei eterne de a întări apărarea noastră și de a o duce la bun sfârșit. Poporul german strâns împrejurul principilor și călăuzilor lui, își îndreaptă privi-

rile asupra voastră. Luați hotărârile voastre unanim (cu toate voturile) și repede: aceasta este via mea dorință.

Intre ce momente a decurs cetirea vorbirei împăratului Wilhelm.

Împăratul a cetit vorbirea de deschidere cu o voce puternică, iar când a pomenit de asasinarea Moștenitorului Francisc Ferdinand, îi tremură vocea de iritație. După vorbirea sa, împăratul Wilhelm a declarat: Eu nu cunosc partide, ci numai Germani. Ca semn, că D-Voastră sunteți cu toții și sigur hotărâți, fără deosebire de partid, de carieră sau de religie, a țineă cu mine la bine și la rău, a merge prin lipsă și moarte, provoc căpeteniile partidelor să vină înainte și să-mi dea asigurarea aceasta prin o strângere de mână. Atunci toate căpeteniile au înaintat spre împărat, care a strâns mâna fiecăruia. După aceea s'a cântat un imn patriotic. Împăratul a părăsit apoi sala, sub niște momente de impresie adâncă.

Credința Românilor către Tron și Patrie.

Dl Dr. Teodor Mihali, președintele clubului deputaților noștri naționaliști, a publicat un apel, de care au luat notiță și foile străine. În apelul (chiamarea) aceasta, dl Mihali face cunoscut tuturor Românilor din Ardeal și Banat că comitetul național hotărâse să țină o ședință în 4 August la Cluj, unde eră să-și spună cuvântul său de îndrumare și cum să fie ținuta poporului român în aceste vremuri. Intrând însă țara în stare de războiu, guvernul a oprit orice întruniri politice, deci nici adunarea partidului nu s'a putut ține în urma acestor măsuri.

Astfel domnul Dr. Teodor Mihali prin apelul d-sale în numele partidului național roagă pe toți Români din această țară ca în zilele grele, prin cari trecem fiecare, să fie mai treaz ca oricând, fiecare să-și măsoare cuvintele ca nu cumva prin vorbe nesocotite să deie prilej răuvoitorilor de a ne bârfi și de a ne prizoni. Să se ferească orice adevărat Român de beutură, deoarece omul beat nu știe ce face și e greu să nu știi ce faci în aceste zile. Îndeamnă apoi poporul românesc să aibe o ținută adevărat patriotică ca și în trecut, să putem arăta tuturor vitejia Românilor și credința ce o au către casa domnitoare și către patrie. Să vadă orișicine că Românul e vrednic să fie împărțit de toate drepturile naționale prin felul cum știe să-și apere patria.

Declarațiile contelui Tisa despre Români.

Foaia „Pester Lloyd“ (foaia guvernamentală scrisă nemțește) din Budapesta a publicat zilele trecute următoarele:

Un fruntaș al Românilor din Ungaria a avut în ultimul timp prilejul să confereze (vorbească) cu prim-ministrul Stefan Tisa, care s'a exprimat în mod foarte măgulitor despre ținuta patriotică și credința Românilor de sub șeptelul habsburgic. În special și-a exprimat Tisa recunoștința și adâncă sa mulțumire pentru însuflețirea cu care rezerviștii corpului VII de armată au dat ascultare glasului de chemare sub drapel și și-a exprimat firma sa convingere, că tot de aceeași credință către tron, vor fi inspirați și vor răspunde la apel și ceilalți rezerviști români aparținători corpului de armată ardelenesc.

„În vremurile aceste mari, cum sunt cele de acum, a zis contele Tisa, ies la iveală adevărurile mari, sădite în inimile popoarelor și în fața lor certurile și frecările vieții de toate zilele amuțesc. Românii simt și ei, — continuă prim-ministrul ungar, — că interesul românismului este strâns legat de conducerea germano-maghiară a monarhiei, că ei împreună cu noi trebuie să lupte acum amăr la umăr în contra puvoiiului slav. Sunt zile mari și pentru Români zilele acestea, ei trebuie să arete credința lor prin fapte de jertfire. *Credința neclintită către patrie în vremurile aceste de pericol va șterge toate urmele frecărilor trecute și va forma stânca puternică a încrederii și iubirei unora față de alții, care va fi baza, într'un viitor apropiat mai bun, a conlucrării bune între Unguri și Români.*“

Ținuta României.

După cum am anunțat, Luni a avut loc un consiliu de coroană la castelul Peleş în Sinaia. La plecarea dela hotel Palace lumea a salutat cu ovații pe miniștri, urându-le ca Dumnezeu să-i lumineze spre binele țării. În tot timpul consiliului a domnit mare entuziasm la Sinaia și lumea aștepta nerăbdătoare hotărârile ce se vor lua.

Consiliul s'a deschis la orele 5 după amezii, sub președința Maiestății Sale Regelui. Cel dintâiu a luat cuvântul prim-ministrul Brătianu, care a expus situația internațională (starea din lumea mare). Au luat apoi cuvântul, rând de rând, toți cei de față. Toți au fost de părere că România nu poate avea altă ținută, decât aceea de a-și apăra interesele ei, și are tot interesul de a trăi în bune legături cu toți vecinii ei, și în această stare nu are intențiunea de a ataca pe nimeni.

Singura ținută, ce se cuvine și trebuie să ia România, este de a-și apăra granițele ei.

P. P. Carp (politician conservator din partidul boierilor) a fost singur de părere, că România trebuie să aibă altă ținută.

Au urmat discuțiuni, și părerea unanimă (generală), în afară de aceea alui Carp, a fost în înțelesul, că România să păstreze ținuta, pe care o arată în comunicatul cel publicăm mai jos.

În timpul discuțiunilor, primul ministrul, care primise deja înștiințarea neutralității Italiei, din partea baronului Fasciotti, ministrul Italiei în România, — care se află la Sinaia — a primit din partea d-lui Ghica, ministrul României la Roma, o telegramă prin care înștiințează guvernul român că marchizul di San Giuliano, i-a comunicat că Italia va păstra toate regulele neutralității.

Consiliul s'a terminat, hotărându-se ca să se ție îndată o nouă consfătuire între miniștri și să se redacteze un comunicat, ce trebuie să dea guvernul, cu privire la ținuta României.

La orele 9 și jumătate seara miniștrii s'au întrunit la politicianul român Costinescu și au redactat un comunicat, care a fost supus spre aprobare (întărire) și subscriere șefilor partidelor de opoziție, și apoi trimis Maiestății Sale Regelui, care l-a aprobat (primit). Iată comunicatul:

„Într'un consiliu de miniștrii prezidat de Maiestatea Sa Regele și la care au luat parte Principele Moștenitor, președintele Camerei, foștii președenți de consiliu și foști miniștrii, reprezentanți ai partidelor de opoziție, s'a discutat asupra ținutei, pe care Românii trebuie să o aibă în împrejurările prezente.

Cu aproape unanimitate (aproape toate voturile) consiliul a hotărât că România va lua toate măsurile pentru apărarea frontierei (granițelor) sale.“

Măsurile militare pentru apărarea frontierei vor fi luate îndată.

După cum se vede din acest comunicat, România va păstra o neutralitate armată și, în ce privește cuvintele: „Toate măsurile pentru apărarea frontierei“, este de înțeles, că nu e cu neputință și mobilizarea, dar numai pentru apărarea frontierei.

Acest comunicat a fost împărțit de guvern miniștrilor străini, cari l-au telegrafat imediat guvernelor lor.

În cercurile politice din București, ziua de Luni se consideră ca o zi mare pentru România, pentru că guvernul și reprezentanții tuturor partidelor, într'o frumoasă unire, au luat o hotărâre care se potrivește și cu demnitatea și cu adevăratele interese ale țării.

Impresia a fost excelentă. Atât miniștrii cât și fruntașii opoziției, cari au participat la consiliul de coroană au fost felicitati de toată lumea.

„Universul“

cea mai răspândită foaie din România, asupra știrilor de prezent în România.

„Universul“ din București, dela 24 Iulie v. 1914, scrie la loc de frunte:

Prin unele din zierele dela noi (din România) s'a susținut părerea că va fi cu neputință României să păstreze neutralitatea în conflagrația ce s'a deslăntuit, — și argumentul (motivul) cel mai serios, pe care s'a sprijinit această părere este că noi am fi fost solicitați (întrebați), și dela apus și dela răsărit, să ne rostim neapărat într'un fel și acum.

Presupunând că în adevăr o asemenea întrebare s'a făcut — și cel puțin atâta e dela sine înțeles, că România, conform obiceiurilor internaționale chiar, e obligată la o declarație asupra ținutei sale față de luptători, — totuși credem că declararea de neutralitate n'ar putea să fie împedată nici în acel caz.

În adevăr, România în mod rațional (cuminte) n'ar putea fi târîtă în conflictul ivit, decât atunci când ea însăși ar fi amenințată, — ceea ce încă, cel puțin deocamdată, nu se vede din nici o parte. Dar s'ar putea ca să fie amenințată mâine. În această vedere ea trebuie să fie pregătită. Dar atâta.

Lucrul se poate arăta foarte bine celor două părți cari ne tot întreabă, și ele n'ar putea decât să recunoască îndreptățirea deplină a unei asemenea ținute. Nu se poate cere României de către nimeni ca să se năpustească așa din senin, și numai de dragul unuia sau altuia din vecinii ei. Acest lucru n'ar putea să-l facă decât de dragul ei, apărându-se când ar fi atacată sau amenințată.

Astfel stând lucrurile pentru noi, ni se pare de înțeles, că n'am putea să luăm o altă ținută decât aceea a așteptării, cu declararea că România nu vede, deocamdată cel puțin nici un motiv ca să se amestece în conflictul deslănțuit. Conducerea unui stat e datoare mai înainte de toate ca să fie cu cea mai mare luare aminte și cruțare când e vorba de jertfa vieții fiilor țării, — ea nu poate, oricare ar fi să-și ia răspunderea aruncării în foc a floarei tineretului și bărbăției națiunii, decât pentru cauze bine întemeiate pe chestiuni atingătoare de existența națională.

Dar, se zice, se poate ca să fim atacați. Care va fi atunci datoria noastră? De sigur, că: să răspundem atacului. Mergerea cu unii sau cu alții ne va fi impusă (silită) atunci de forța împrejurărilor, pe care n'am putut fi stăpâni. Căci noi vom fi pornit din acest gând: cine ne atinge neutralitatea, este dușmanul nostru.

Se mai zice iarăși, și și aceasta se poate: că la un moment dat războiul dela hotarele noastre să ia o asemenea întorsătură, încât intervenirea (amestecarea) noastră, și fără ca să fim direct (deadreptul) atacați, să se impună (să fie de lipsă), tot din considerații de interese naționale. Ei bine, atunci va fi momentul ca să se hotărească o asemenea intervenire, moment pe care, acum, nu-l vedem.

De altfel, de un lucru nu trebuie să ne îndoim: că hotărârii luată în sfatul fruntașilor țării tot românul are să se plece și s'o urmeze cu sfințenia cerută de împrejurările oricum foarte grave, și poate istoricește hotărâtoare și pentru noi, prin cari trecem.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 6 August n.

Cenzura.

În timpurile aceste grele prin cari trece țara, ori ce veste și ori ce știre înainte de a o împărtăși iubitorilor noștri cetitori trebuie să o supunem cenzurii, care pentru ceva ce nu-i place e în stare să ne oprească foaia. Deci scrisul nostru în aceste vremuri trebuie să fie tare cumpănit și trebuie să fim cu mare grijă asupra celor scrise. De asemenea ne este oprit, sub cea mai aspră pedeapsă, de a da știri despre mișcarea trupelor noastre și despre întâmplările de pe câmpul de războiu, tot așa și despre pierderile din armata noastră. Știri de acestea se pot publica numai dacă sunt trimise dela biroul de presă din Budapesta. Măsurile acestea sunt luate mai mult pentru liniștirea celor rămași acasă, cari nu trebuie să fie tulburați prin știri de acestea. Toate însă se vor aduce la cunoștință încetul cu încetul, așa ca să se înconjure disperarea mulțimii. — Afară de asta, dacă foile noastre ar scrie despre trupele țării și despre mișcarea lor, atunci dușmanul mai curând ar putea afla ce-i trebuie, adevărat știrea că unde să-și ducă (el, dușmanul) mai multă armată.

„Foaia Poporului“, deși credincioasă chemării și programului ei, — totuși a fost luată la ochi de cei mai mari, de unde am primit azi, Joi, următoarea înștiințare trimisă anume pentru „Foaie“. Înștiințarea a fost trimisă, dela procura-

tura din Cluj, procuraturii din Sibiiu, ca ordin din partea ministrului de justiție, și sună în felul următor:

Înștiințăm, că domnul ministru de justiție prin ordinațiunea ministerială de sub Nr. 45388/1914 I. M. III. din 1 August, a hotărât, ca organul românesc „Foaia Poporului“ din Sibiiu, conform paragrafului 11, articolul de lege 63 din 1912, și conform ordinațiunii din 1914 de sub Nr. 12001/I. ME. să fie pusă sub deosebită supraveghere de presă.

Tot odată atragem atențiunea că, conform articolului de lege 63, paragraful 11 din 1912, se poate hotărî și pedepsirea ei (prin sistare sau alte pedepse cu închisoare sau în bani. *Redacția „Foi“*).

Spre știre. În urma cenzurii grele și a mobilizării generale, care ne-a luat sub arme o parte a personalului din redacție și din tipografie, suntem siliți a scoate foaia mai mică ca de obicei. Vom căuta, însă, să aducem știri cât se poate mai sigure și mai grabnice. De aceea am pus la cale și scoaterea edițiilor speciale, — câte 2-3 la săptămână, — din care vom trimite tuturor abonaților, cari achită prețul de 1 coroană, după cum am scris în numărul trecut.

În foaia de azi n'am putut aduce nici chipul obicinuit. Cauza este, că n'am primit pachetul din Budapesta, de unde tre-

Știri și telegrame sosite până Joi seara în 6 August n.

Germania a declarat războiu Belgiei.

Berlin, 6 August. Germania a declarat războiu Belgiei.

Otrăvirea fântânilor.

Marburg, 6 August. Aici au fost prinși niște Sârbi, cari aveau însărcinarea să otrăvească apa din fântâni. Ei erau îmbrăcați în haine preoțești.

Germania mobilizează tot.

O telegramă sosită azi dela consulatul german din Budapesta vestește, că toți cetățenii Germaniei, dela 17 până la 45 ani, — glotașii încă — au să se prezinte momentan sub arme.

Retragerea trupelor rusești dela granița românească.

Ziarul „Universul“, care ne-a sosit azi Joi, publică următoarea veste:

Știri sosite dinspre Prut vestesc, că Rusia a retras toate trupele dela frontiera (granița) României. A retras chiar și grănicerii, lăsând pichetele apărute de oătră un milițian și acesta nearmat. În schimb trupele ruse au fost îngrămădite la frontiera austriacă.

Alte știri despre luptele artileriei la Belgrad.

Budapesta, 6 August. De pe câmpul de luptă să comunică oficios, în 5 August, la 12 ore 15 miunte următoarele:

Din rapoartele trupelor noastre dela granița sârbească să poate deduce, că acolo se începe o luptă tot mai încordată. La Belgrad trupele sârbești au focerat un foc violont cu tunurile din cetatea de sus și de jos, precum și cu tunurile de cetate așezate pe dealurile din apropiere, pentru a împedeca mersul vapoarelor pe partea noastră. Aceasta a dat ansă la deschiderea focului arti-

buia să ne sosească ilustrația pentru foaia de azi. După cum suntem înformați, la posta din Budapesta nu s'au mai primit pachete expres în timpul din armă.

Trimiterea foii încă nu se mai poate face în forma de până acum. Noi am isprăvit foaia de față, ca de obicei Joi după ameazi, dar cu posta nu am putut-o trimite decât cu trenurile, cari au plecat Vineri la ameazi. (Acum pleacă numai odată pe zi.)

Totuși ne-am bucurat, că am putut isprăvi Foaia la vreme pentru abonații din loc și mulțimea de străini, cari o așteptau cu grosul Joi seara. Sunt iubii noștri abonați vechi, cari acum ne părăsesc, spre a merge la războiu pentru patrie și neam.

Un svon mincinos umblă din gură în gură, care numai oameni răuvoitori l-au răspândit ca să zăpăcească mulțimea. E vorba că Regele Carol al României s'ar fi mulțumit de domnie și că guvernul liberal al României (care e acum la putere) deasemenea s'ar fi retras. Cine a răspândit svonul acesta sau a fost un flecar, care a vrut să zăpăcească o lume, sau a fost un răuvoitor. Noi însă suntem însărcinați să dăm cea mai hotărâtă desmințire, că din toate vorbele aceste nimic nu este adevărat. — Nu ne putem închipui ca în aceste clipe grele Regele Carol să-și părăsească țara, iar guvernul să nu găsească un drum potrivit pentru asigurarea intereselor Țării Românești.

leriei noastre contra tunurilor de cetate. Lupta artileriei s'a sfârșit cu amușirea bateriilor sârbești; fortărețele au suferit de sigur foarte mult. Orașul a fost însă scutit de acest bombardament.

În cursul Drinei domnește liniște.

Flota germană.

Berlin, 6 August. Corăbiile de războiu germane aflătoare în Marea Mediterană au apărut ieri pe coastele orașului Alger (capitala Algeriei) și au nimicit o seamă de întărituri și porturi ale trupelor franceze. Francezii încă au început a se apăra.

Copenhaga, 6 August. Trei vapoare submarine germane au fost zărite la Țara Suedică dela Sund (strâmtoare de mare între insula daneză Seeland și între Suedia). Se par a lua o poziție de avantgardă (înainte) flotei germane.

Știri sosite Vineri.

— O telegramă sosită din Berlin anunță, că Serbia a declarat războiu Germaniei.

— Trupe germane au trecut granița Franței și înaintează spre Sedan.

— Ambasadorul Monarhiei noastre în Petersburg a făcut cunoscut guvernului rusesc, că Austro-Ungaria se află în stare de războiu.

— Mai multe știri sosite azi susțin, că trupele rusești dela granița monarhiei se retrag mai înlăuntrul Rusiei. Din asta se deduce, că Rusia deocamdată nu vrea să atace Monarhia. Asta din cauză, că poate încă nu e destul de pregătită, ori apoi că ar dori ca trupele noastre să între pe teritor rusesc și astfel să le apuce mai la largul ei.

— De pe câmpul de războiu cu Serbia, azi nu sunt știri mai însemnate.

Inștiințare.

Pentru cai, boii și alte lucruri cumpărate dela săteni, comisia militară de cumpărare în loc de bani dă o adeverință (o hârtie în care se spune ce a luat). Acei oameni, cari au vândut cai, boi sau altceva, se duc cu adeverințele ce le capătă la oficiul de dare (Ștairamț), de unde capătă numai decât banii pentru vitele sau lucrurile vândute. S'a aflat însă, că mulți oameni au fost trași pe sfoară de șarlatani, cari i-au înfricat, că banii pentru vite nu-i capătă decât numai după războiu sau la Anul nou și că adeverințele acelea nu s-bune de nimic acum. Astfel amăgiu pe oamenii, cari și-au vândut vitele, dându-le pentru adeverința aceea prețul de jumătate sau și mai puțin, iar ei să ducă cu adeverința la oficiul de dare, de unde scoteau banii. Toți cari au vândut ceva armatei și în schimb au căpătat adeverință iar nu bani, să se ducă cu acea adeverință la oficiul de dare să-și scoată toți banii. Dacă cineva îi îmbie cu mai puțin s'au le spune că numai după războiu capătă banii, pe aceia să-i înștiințeze poliției sau primăriei.

Autoritățile vor lua măsuri energice pentru pedepsirea acestor șarlatani, cari înșeală oamenii neștiutori.

Ordinațiune.

Comanda militară ces. și reg. de inten-dență din Sibiu se va îngriji pentru asigurarea și pregătirea celor trebuincioase trupelor mobilizate dela armata comună, h-nvezime și glotași. In timpurile aceste grele când toate lucrurile se

capătă cu greu, ne provocăm la toți fabricanții, industriașii și comercianții, cari pot liferă ceva, să-și înainteze ofertele lor de marfă autorităților militare competente.

In prima linie sunt de trebuință următoarele articole

Făină: Făină de secară Nr. 3, Făină de grâu Nr. 5 pentru pâne și Făină de grâu Nr. 3 pentru pesmeți (tvibao).

Legume: Și alte articole cari nu se strică ca: orez, arpăcaș, gris, păstăioase, orz, păsat sau macaroan, tăețai uscați și legume uscate etc.

Cafea, c-aiu, piper, cuișoare, scortșoară etc.

Nutrefuri, mai cu seamă orz, ovăs, cucuruz și țărățe.

Prețurile se vor plăti după valoare conform legii de războiu.

Plățile sunt fixate de Ministerul de războiu pe 20 August st. n

Transportarea se va face în saci, butoaie sau lăci cu specificarea greutateii brutto și netto la gările: Sibiu, Brașov, Cluj Alba Iulia și Murăș-Oșorheiu.

Ofertele sub 50 măji metrice nu se primesc singuratic, dar se pot face oferte din partea comunei întregi sau a unui consorțiu.

Totodată sunt recercați proprietarii de mori, fabrici de papuci, piele, țoale de pat și de copert caii, postorăriile, cărnătăriile, apoi ceice pregătesc saci, lăzi, butoaie și alte lucruri de lipsă la pchetat, precum și tot felul de materiale pentru saniteți, proprietarii de mașini pentru tăiatul fânului și paielor etc. etc. ca să-și anunțe de grabă fabricatele și ofertele lor intendenței militare.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi.)

28 Iulie: Canija mare, Reghinul săsesc, Rodna veche.

29 Iulie: Apoldu mic, Ațel.

31 Iulie: Avrigh, Becicherecul mare, Șomcuta mare, Soporul de jos, Timișoara.

1 August: Uioara.

2 August: Ferihaz, Macău.

3 August: Badapesta, Gyoma, Haroschereac, Komárom, Luna.

4 August: Eperjes, Papolt.

5 August: Drag, Moșiu, Soborșin, Voila.

6 August: Aiud, Dej, Farcașlaca, Goroslaul de pe Someș.

S'a perdut ieri în 6 Aug. n., între orele 5—8 seara, pe Strada Schewis până la Școala de cadeți, un portofel de piele, galben, conținând suma de circa 800 cor. Acela, care a găsit acest portofel este rugat a-l predă poliției din loc, pe lângă un premiu de 200 cor. Păgubașul e un biet soldat mobilizat!

Cancelaria avocatului

Dr. Victor Muntean

se află din 1 August a. c. începând
str. Schewis Nr. 3
(lângă judecătoria). 1916

Spre știre.

Dupăce incasatorul nostru a trebuit să între în serviciu militar rugăm pe p. t. membrii noștri ca, cu provocare la § 7 respective § 8 a condițiilor de asigurare, să plătească premiile de asigurare la termenele de scadență direct la Cassa noastră Centrală strada Cisnădiei Nr. 5.

Direcțiunea
băncei gen. de asigurațiune mutuală
"Transsylvania"
a. c. g. l.

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 7.
In față cu Hotelul „Împăratul Romanilor“

Pune dinți
in cauciuc și de aur cu
prețuri moderate

Căsătorie 1881

dorește un tânăr Român din România, cu o Româncă domnișoară, sau văduvă tânără fără copii, să știe a scrie și vorbi limba germană sau maghiară, având și puțină zestre. Doritoarea se va adresa sub „Jean“. Post Restant în Slatina, Județul Ol., România.

O moșie de arândat

se află în comitatul Turda-Arieș. Loc arător, pașune și fânaț. Foarte potrivit pentru vr'un oier de-ai noștri. Informații se dau la administrația „Foi Poporului“. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 1892

Mai mult efect decât uleul de pește

are Emulsiunea-Uleul de pește al lui Scott. Explicarea zace într-aceea, că încercata Emulsiunea alui Scott, pusă de mai multe decenii în circulațiune, a depărtat din ea părțile neplăcute ale uleului de pește, precum mirosul greu și miștură îngreunătoare. Emulsiunea lui Scott e de fapt atât de ușoară la consumat, încât și copilul din leagăn o ia bucuros și astfel îi ușurează ieșirea dinților. Asemenea folosirea Emulsiunii lui Scott le asigură mlădițelor tinere întărire de oase și constituție sănătoasă, cele mai bune arme pentru lupta vieții în viitor.

De aceea nu dați copiilor uleu de pește, ci dați-le Emulsiunea lui Scott, care este dulce și smântânoasă și care are același efect atât vara cât și iarna.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fileri în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Wien, VII, și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit 1309

Garnitură de îmblățit

bine p ovăzută cu toate cele de lipsă, o batoză de 900 mm. sistem Hobfer & Schrantz, un motor de 8 puteri sistem Langen & Wolff, folosite numai de doi ani, sunt de vânzare. Doritorii să se adreseze la Administrația „Foi Poporului“, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 1903

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

al lui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra pișturilor și de cel mai neîntrecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori Pți precauți la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fil.) în farmacia, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (à 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mâinilor la dame în stare glingase. 1659

Atelierul tehnic dentistic al lui

E. DIEKER

iarăș e deschis din 1 August.

Ca econoamă

la vr'un preot în etate, caută loc o femeie inteligentă, care se pricepe foarte bine la lucrul de casă, precum și la întreaga economie. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivei. 1906

Haine pentru domni

vând în prăvăliile mele: Sibiu, Piața mică Nr. 1 și 13 și aaume:

50 haine fine de ștofă	à	Cor. 11.—
50 haine fine pentru băieți	à	" 8.—
50 costumuri fine de ștofă	à	" 6.—
30 pardisiuri fine	à	" 14.—
50 costumuri fine de spălat	à	" 2.—
Mantauă feine de gumă	à	" 18.—

asemenea și toate mărfurile de manufactură pe lângă prețuri scăzute. Tot așa se vând stelagiurile, o cassă mică și o cassă mare de fier. 1902

Ca toată stima
Elias Edené.

Motor de vânzare.

In atențiunea proprietarilor de mașini de îmblățit, sau industriașilor mici, fac cunoscut, că vând un motor de benzin cu putere de 2 1/2 până la 3 HP., folosit 2 ani, în stare foarte bună, pentru ceea ce dau deplină garanță. Prețul 600 cor A se adresa la Ilie Cojocar în Roșia (Veresmart, Szeben megye). 1905

Must de smeură

veritabil, pregătit din smeură aromatică de munte. **Smeură de munte** cu I-a rafinată de zahar. Diplome dela expoziția farmaceutică din Budapesta 1912. Se capătă cumpănit și în sticle de 1/4, 1/2 și 1 litru cu prețurile cele mai ieftine de zi. Un coli de postă cor. 8.— franco la fiecare stație de postă. La comande mai mari rabat corespunzător. Farmacia la „Vulturul negru“ alui CAROL MÜLLER, Sibiu, Palatul baronului Bruenthal. 1859

Fiind cătră sfîrșitul sezonului

Carl Albert, croitor pentru bărbați, Sibiu,

dau la fiecare comandă dela 1 Iulie până la 15 August **10%** rabată **5%** sconto de cassa
strada Faurilor. 1792